

Risicoparagraaf

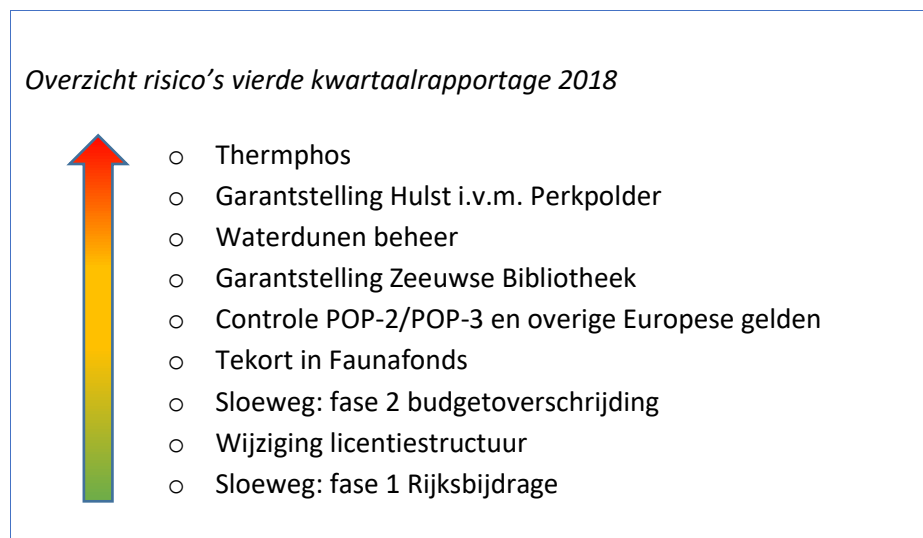
Inleiding

In het risicomanagementbeleid 'riskeer, beheers en realiseer meer' is vastgelegd dat projectrisico's worden verantwoord in de kwartaalrapportages die aan zowel Gedeputeerde Staten als Provinciale Staten worden verstrekt. In het handboek grote projecten is ook aandacht voor risicobeheersing en het rapportagesysteem voor de grote projecten (IPA) is hierop ingericht.

Tegelijkertijd met deze kwartaalrapportages wordt ook informatie verstrekt over de ontwikkeling van het provinciaal risicoprofiel en daarmee ook over andere provinciale risico's.

Risico's

In het risicoprofiel van Zeeland zijn alle risico's waaraan onze Provincie wordt blootgesteld opgenomen. Een aantal van deze risico's hebben tevens een relatie met (voormalige) grote projecten. Het gaat om risico's met betrekking tot onderstaande onderwerpen.

In het overzicht staan de risico's in volgorde van invloed. De risico's met betrekking tot Thermphos, garantstelling Hulst i.v.m. Perkpolder en Waterdunen beheer bepalen voor het grootste deel het risicoprofiel van de provincie en zijn op grond daarvan aan te merken als de grootste risico's. Het overzicht bestaat overigens niet uit alleen enkelvoudige risico's. Zo zijn er meerdere risico's die betrekking hebben op bijvoorbeeld Thermphos en Waterdunen beheer.

Er zijn geen risico's komen te vervallen ten opzichte van de derde kwartaalrapportage. De risico's met betrekking tot de Sloeweg zijn wel kleiner geworden ten opzichte van de derde kwartaalrapportage.

Voor Waterdunen is er een harde knip aangebracht tussen de uitvoerings- en beheerfase van Waterdunen. De risico's van de uitvoeringsfase zijn onderdeel van het grote project Waterdunen en worden toegelicht in de kwartaalrapportage van Waterdunen. De risico's van de beheerfase zijn door de knip geen onderdeel van het grote project en worden meegenomen in de berekening van het provinciaal risicoprofiel. Deze worden voor het opmaken van deze risicoparagraaf net als de andere provinciale risico's geactualiseerd.

In het derde kwartaal zijn Provinciale Staten meerdere keren geïnformeerd over de renovatie van de Stationsbrug in Middelburg. Door de ontdekking van de stof Chroom VI in oude verflagen zou de renovatie duurder worden en langer duren. Na een prijsopgave van de meerkosten van de aannemer waren Gedeputeerde Staten genoodzaakt om het werk te schorsen. Provinciale Staten zijn daarvan in kennis gesteld in het derde kwartaal op 21 september 2018. Gezien de ontstane situatie worden

alternatieve oplossingen en bijbehorende financiële consequenties in beeld gebracht. Zodra hier een duidelijk beeld van is wordt dit betrokken bij de besluitvorming over het voortzetten van de werkzaamheden aan de Stationsbrug in Middelburg.

Benodigde risicobuffer

Op basis van de risicogegevens wordt door middel van een risicosimulatie de benodigde risicobuffer berekend. Dit is de buffer die nodig is om de financiële gevolgen van risico's op te kunnen vangen. Deze simulatie wordt toegepast, omdat het reserveren van het maximale bedrag in de "worst case" ongewenst en onnodig is. De risico's zullen immers niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang optreden. Bij de berekening van de risicosimulatie gaan we uit van een zekerheidspercentage van 95%. Uit de risicosimulatie volgt dat met 95% zekerheid kan worden gesteld dat alle risico's kunnen worden afgedekt met een bedrag van € 9,0 miljoen. Vanaf de eerstvolgende kwartaalrapportage (1^e kwartaalrapportage 2019) zal, conform het vastgestelde beleid, de benodigde risicobuffer berekend worden met een zekerheidspercentage van 90%.

Beschikbare risicobuffer

De beschikbare risicobuffer bestaat uit het geheel aan middelen dat beschikbaar is om de risico's in financiële zin af te dekken.

(bedragen x € 1 miljoen)

Beschikbare risicobuffer

Algemene reserve	14,2
Bestemmingsreserve	0,0
Vrije belastingcapaciteit Motorrijtuigenbelasting	14,9
Ruimte meerjarenbegroting	14,3
Totaal	43,3

De Algemene reserve is doorgaans de primaire risicobuffer, omdat deze direct is in te zetten. De Algemene reserve bevat incidentele middelen zonder bestemming.

Ratio weerstandsvermogen

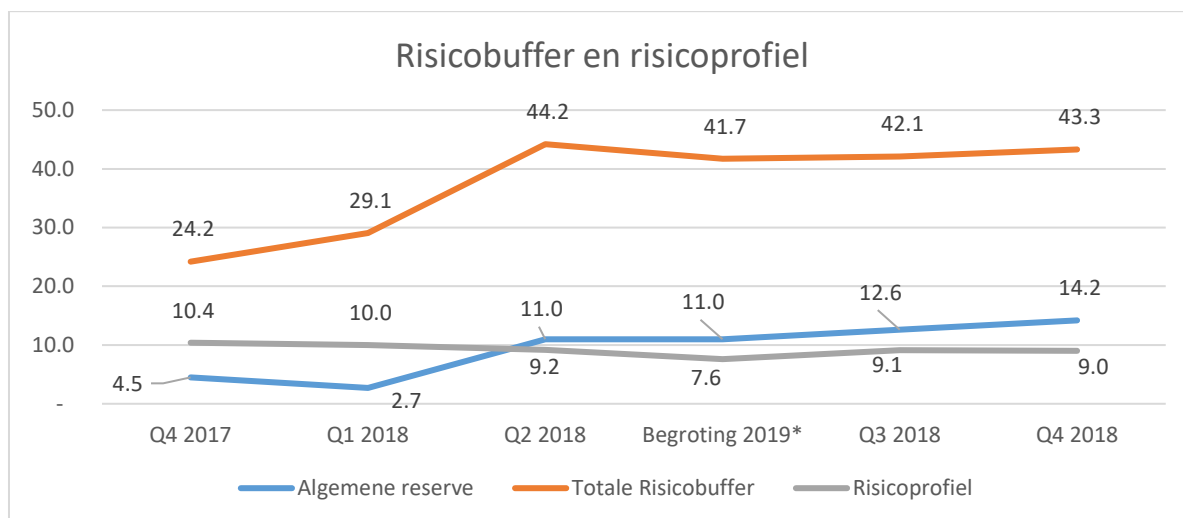
Via het risicomanagementbeleid hebben Provinciale Staten een ondergrens voor het ratio van het weerstandsvermogen vastgesteld van 1,5. Dit valt in de klasse ruim voldoende. Daarnaast is besloten dat de Algemene reserve minimaal gelijk (ratio 1,0) moet zijn aan de benodigde risicobuffer. Op basis van deze ratio's wordt bepaald of het weerstandsvermogen van de provincie toereikend is bij het huidige risicoprofiel.

Met het risicoprofiel zoals opgenomen in deze rapportage is de berekening van de ratio's als volgt.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare risicobuffer}}{\text{Benodigde risicobuffer}} = \frac{43,3}{9,0} = 4,8$$

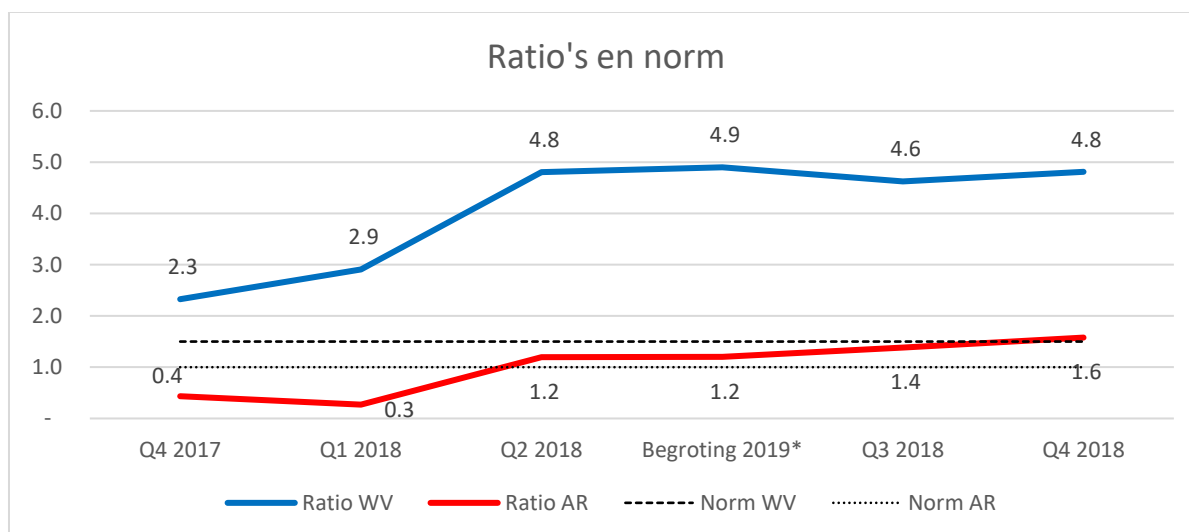
$$\text{Ratio Algemene reserve} = \frac{\text{Algemene reserve}}{\text{Benodigde risicobuffer}} = \frac{14,2}{9,0} = 1,6$$

De ontwikkeling van de beschikbare risicobuffer en het risicoprofiel ziet er als volgt uit:

De risicobuffer en het risicoprofiel zijn de laatste kwartalen stabiel te noemen. De Algemene reserve heeft de laatste kwartalen een stijgende trend. Het risicoprofiel voor de begroting 2019 van € 7,6 miljoen is berekend op basis van een zekerheidspercentage van 90%. Bij een zekerheidspercentage van 95% (geldt nog tot en met 2018) zou voor 2019 een risicoprofiel gelden van € 9,1 miljoen. Vanaf de eerste kwartaalrapportage 2019 wordt een risicoprofiel gerapporteerd met een zekerheidspercentage van 90%.

De ontwikkeling van de ratio's weerstandsvermogen en Algemene Reserve is in onderstaande grafiek weergegeven:

Ook hier geldt dat de ratio's weerstandsvermogen en Algemene reserve bij de begroting 2019 zijn berekend op basis van een lager risicoprofiel dan bij de overige kwartaalrapportages. Als de ratio voor 2019 wordt berekend met een risicoprofiel van 9,1 bedraagt deze 4,9. De oorzaak van de stijging van de ratio weerstandsvermogen ten opzichte van het derde kwartaal (van 4,6 naar 4,8) heeft voornamelijk betrekking op de stijging van de Algemene reserve van 12,6 naar 14,2.

De berekende ratio Algemene reserve bij de begroting 2019 op basis van een risicoprofiel van 9,1 komt uit op 1,2. De ratio in het 4^e kwartaal is gestegen van 1,4 naar 1,6. Deze stijging wordt net als bij de ratio weerstandsvermogen veroorzaakt door een stijging van de Algemene reserve van 12,6 naar 14,2.